



କରୁଣ ମୁଖତାର

ଏଗିଲ

କବ୍ୟ ଲାଇ



কিন্তু বিধি-লিপি খণ্ডন করে, কে এমন শক্তিহীন ?

আশা-চরিতার্থতার পথে এই ব্যর্থতা প্রায় মরিয়া কোরে তোলে ধনীর সে বর্ষর ছেলেটিকে। হিতাহিতজ্ঞানশৃঙ্গ সেই দুর্বল যুবকের চিন্তা প্রতিহিংসায় জর্জে। সে গুণ্ডা লাগিয়ে আগুন ধরিয়ে দেয় নব-বিবাহিত দম্পত্তির বাড়ীতে। সে আগুনের করালগ্রামে প্রাণ দেয় চারী-যুবকটির মা অর্থাৎ মেয়েটির শাশুড়ী।

অত্যাচারের বর্ষরতায় নিপেষিত ছেলেটি ও মেয়েটি। দু'জনেই আশ্রয়হীন, অসহায় !

এই চূড়ান্ত মুহূর্তে আবিভাব ঘটে একটি মানুষের।

সাধারণ মনুষ নয়; খামখেঘালী এক পাগল।

মেয়েটি যখন বাঁচাবার জন্যে দুরস্ত সংগ্রামে রত, এই নিষ্ঠুর পৃথিবী তখনও তাকে এই দুর্দশা থেকে মুক্তি দেয় না। বরং তাকে আরও বিপন্ন কোরে তোলে যখন তার স্বামী ধরাপড়ে নরহতার অপরাধে। এই দুন্যবিদ্বানক ও মর্মান্তিক বেদনাময় দুঃসহ মুহূর্তে আসে সেই পাগল—তরুণী-বধুটির এই ঘোর বিপদে একমাত্র বন্ধুরূপে।

মেয়েটি ঐ পাগলটিকে অবিভূত করে; পাগলের মধ্যে বুবি খুঁজে পায় পরম সামুদ্রনা !

কিন্তু এর পরিনতি কোথায় ?...কোথায় এই কাহিনীর সমাপ্তি ?

দুঃসহ দুঃখের অন্তে; অনন্ত বিশ্বাসের দিগন্ত কি মেষযুক্ত শূরের প্রসর হাসিতে উদ্ভাসিত হবে না ?

এর উত্তরের ইংগিত এই ছবি.....



## Ingeet

( Indication )

This story centres round a small village in West - Bengal. The villagers are, by and large, happy with their vocation—

The family which prominently figures in this picture consists of a farmer, his wife, a son and a charming daughter—a gem among stones.

The daughter, loves a farmer's son of a neighbouring locality. A widow—the common "auntie" of that village and the sister of that boy happen to be the only persons who have been in the know of this matter.

An old man, however, secures the topmost position of that village by lending money to the needy villagers at high interests.

The poor girl falls a prey to this Shylock's desire for marriage.

Incidentally, while the boy and the girl are over head and ears in love, a lecherous son of a wealthy person hailing from a distant village falls desperately for the beautiful and young girl. Thus she finds the Shylock on the one side and the debauchee on the other.

But the undaunted "auntie" anyhow secretly manages to get the girl and the farmer's son united in wedlock. Love finds its fulfilment.

But inscrutable are the ways of fate.

This stirs up the villainy in the spoilt child of the rich man. He gets furious and feels no scruples to engage men to put fire into the hut of the farmer's son. The latter's mother gets seriously burnt and ultimately dies.

The two families in this way tumble down under the wheels of tyranny.

At this psychological moment, comes a lunatic, when the helpless girl has been fighting the battle of life and staggering under a truckload of bitter situations—the conviction of her husband on the charges of homicide on the one hand and her helplessness on the other.

The girl who visibly moves the lunatic, appears to have found some solace in him. So runs the tale. But what is its upshot? Will the sun ever rise again in their lives—dispelling all clouds of misery and chill penury ?

"Ingeet" knows the answer.

# इंगित

## कहानी का सारांश

पश्चिम बंगाल के एक छोटे से ग्राम के दृद्धिर्गद घूमती हुई कहानी। ग्राम लक्ष्मी की स्नेह-छायामें वसते हुये प्रायः अधिकांश किसान थे। आनन्द से खेती करते और थोड़े में तृप्ति लाभ करते।

ऐसे ही एक परिवार...आनन्द से परिपूर्ण जीवन...किसान, किसान की स्त्री एक लड़का और जवान लड़की। स्वस्थ, रूप और गुण में लक्ष्मी वह किसान-कन्या!

अपने पड़ोसी एक किसान के लड़के को व्यार करती थी यह किसान-कन्या। इस प्रेम की कहानी से सारा ग्राम अनभिज्ञ थी। सिर्फ जानती थी सारेग्राम की एक मौसी! और उस लड़के की छोटी बहन!

इसी गांव का एक सूदम्बोर महाजन! ऊचे सूद में रुपया देता था। सारे गांव पर उसके प्रभाव का यही एक कारण था।



बृद्ध सूदम्बोर की लोलुप-हप्ति पड़ी उस सुन्दरी किसान कन्या पर—बृद्ध चाहता था उसे व्याह करके घर में लाना।

मुसीबत अकले नहीं आई—किसान कन्या और पड़ोसी लड़के में प्रगाढ़ प्रेम था। दूर गांव के एक धनी का आवारा लड़का किसान कन्या को प्राप्त करने के लिये प्रायः पागल सा हो उठा।

एक ओर बृद्ध सूदम्बोर की लोलुप-हप्ति, दूसरी ओर एक धनी दुश्चिन्ता लड़के का नारी शिकार की चेष्टा। इन दो अग्नि कुंड के मध्य में जलती हुई असहाय वह किसान-कन्या। उसकी हज्जत और मनोकामना की रक्षा हुई उसी बृद्ध मौसी की चेष्टा से! दोनों दुष्टों की चालों को व्यर्थ करके दो कोमल हृदयों का अद्भुत प्रेम एक अद्भुत

वन्धन में बंध गया।

किन्तु विधि-लिपि का खण्डन करे, किसमें इतनी शक्ति थी !.....

आशा दृट जाने से वह धनी आवारा लड़का भले बुरे का ज्ञान खो कर प्रतिहिंसा की आग में जलने लगा। गुंडों के द्वारा नवदम्पति के मकान में आग लगावा दी। और उस आग में लड़के की माँ याने किसान कन्या की सास जल मरी। अत्याचार और वर्वरता के शिकार हुये दो प्रेमी हृदय दोनों आश्रय हीन और निस्सहाय!

ऐसे कठिन समय में आविर्भाव हुआ एक मनुष्य का—साधारण मनुष्य नहीं—बल्कि एक पागल का! किसान कन्या जीवन रक्षा के लिये संघर्ष-रत थी—किन्तु निष्ठुर संसार ने उसे इस दुर्दशा से मुक्त होने नहीं दिया। उसका स्वामी नर-हत्या के अपराध में पकड़ा गया। ऐसे हृदयविदरक और बेदानामय महृत्त में आया वह पागल। युवती और युवक के घोर विपद के समय एक वधु के रूप में—किसान कन्या को पागल के स्नेह और सहानुभूति से परम शांति प्राप्त हुई।

लेकिन इसकी परिणति कहाँ थी—कहाँ थी इस कहानी की समाप्ति! दुःसह दुख के अन्त में—अनन्त विद्वास का सूर्य यथा विपद के घने बादलों से मुक्त होकर आलोकित न होगा!

इसका उत्तर तो नहीं—किन्तु इंगित है.....

मुक्ति आसन्न-प्राय !  
डिल्यूज़-निवेदित—ताराशक्त्र-रचित

**कान्ना**

परिचालना : अग्रगामी



ताराशक्त्ररे  
सर्वश्रेष्ठ साहिता-कीति

**कान्ना**

श्रेष्ठांशे : उत्तमकुमार - राधामोहन  
नवागता नलिता बद्ध



मुक्ति-पथे  
ताराशक्त्ररे आर एकटि अनश्च शृष्टि

**उ-त्तु-रा-य-ग**

श्रेष्ठांशे : उत्तम || रुद्रिया || सावित्री  
अनिल || पाहाड़ी || गঙ्गापद || प्रेमांकु  
परिचालना : अग्रदृढ़त  
संगीत : रवीन चाटोर्जी



## ইংলিত

চিত্র - প্রযোজনার ইতিহাসে এক চুৎসাহসিক !  
প্রচেষ্টা - যাতে কোন কথা নেই !



॥ প্রযোজনা-পরিচালনা ও কাহিনীঃ তাৰু মুখোপাধ্যায় ॥  
॥ সহযোগী-পরিচালক : বীরেন ভট্টাচার্য ॥ ॥ তপন দাস ॥  
॥ সহকারী-পরিচালক : কালীপদ জোয়ারদার ॥  
॥ সংগীত : ওস্তাদ আলি আকবৰ খাঁ ॥ মৃতা-পরিচালনা : লক্ষ্মীশংকর ॥  
॥ চলচ্চিত্রায়ণে : নগী দাস ॥ ॥ চিত্র-সম্পাদনায় : অমিয় মুখার্জী ॥  
॥ শব্দান্তলেখনে : জে-ডি-ইয়ানী ॥ শ্যামসুন্দর ঘোষ ॥  
॥ শিল্প-নির্দেশে : নরেশ ঘোষ ॥ ॥ শচীন মুখোপাধ্যায় ॥  
॥ কৃপ-সজ্জায় : শৈলেন গাঙ্গুলী ॥ বাবস্তাপক-কৰ্মকৰ্ত্তা : প্রভাত দাস ॥  
বাবস্তাপানা-সহকারী : নরেশ দাস  
॥ প্রচার-পরিচালনা : সুধীরেন্দ্র সত্যাল ॥  
॥ স্থির-চিত্র-শিল্পে ও প্রচার-সজ্জা-পরিবেশনে : ফটো ফ্লাস ॥  
॥ শিল্পী কালীকৰ ॥ ফাল্গু প্রিণ্টিং ॥ বি-টি এজেন্সী ॥ এস-বি কনসার্স ॥



## চরিত্র-চিত্রণে

॥ তরুনী-নায়িকা : লিলি চৰুৰ্বতী ॥ তরুণ নায়ক : প্ৰতুল চৌধুৱী ॥  
॥ চায়ী : মনমোহন ॥ ॥ চায়ীর স্ত্রী : গীতা প্ৰধান ॥  
॥ চায়ীর বালক-পুত্ৰ : মাছার তৰুণ ॥ গ্ৰাম সম্পর্কে পিসি : মেনকা ॥  
॥ কুশীদ্জীবি : কালী প্ৰসন্ন ॥ ॥ পাগল : দীৱাজ দাস ॥  
॥ নায়কের ছোট বোন : শুভা ঘোষ ॥ নায়কের মা : রত্না বাগচী ॥  
॥ ধনী-পুত্ৰ : দীপক মুখার্জী ॥



সারা-বিশ্বের পরিবেশন সত্ত্বের অধিকারী

পারশমল - দীপচান্দ

৮৭, ধৰ্মতলা ষ্টীট :: :: কলিকাতা-১৩



## কাহিনী—

পশ্চিম বাঙ্গলার একটি ছোট গ্রাম ।

সেই পল্লীকে কেন্দ্ৰ কৰে এই কাহিনীৰ বিস্তাৱ ।

পল্লী-লক্ষ্মীৰ মেহেৰ ছায়ায় মাঝুৰ যাবা এই গ্ৰামেৱ, তাৰা অধিকাংশই চায়ী । এৱা চাষ কৰে আনন্দে । এই বৃন্তিতেই এৱা পৰিতৃপ্ত ।

এমন একটি সংসাৱ.....

আনন্দেৱ পৰিপূৰ্ণতায় প্ৰাণ ওল !

চায়ী, চায়ীৰ স্ত্রী, একটি ছেলে একটি তৰুণী-কন্যা ।

অপৰূপ এই কন্যাটি । স্বাস্থ্য, সৌন্দৰ্য ও গুণে অনন্যা এই তৰুণী !

এদেৱি প্ৰতিবেশী, আৱ একটি চায়ী পৰিবাৱেৱ একটি তৰুণকে

ভালবাসে এই তৰুণী । সৱলা গ্ৰাম-ললনাৱ প্ৰাণ-উজাড় কৰা সেই ভালবাসাৱ কথা আৱ সকলেৱ কাছেই অবাকু থাকে । শুধু জন্মতে পাৱে, গ্ৰামসুবাদে সবাইকাৰ ‘পিসি’, এক মাত্ৰপ্ৰতিম বয়স্তা স্ত্ৰীলোক আৱ সেই ছেলেটিৰ ছোট বোন ।

এই গ্ৰামে এক সুন্দোৱ বৃক্ষ; চড়া সুন্দে টাকা ধাৱ দিয়ে থাকে । সাৱা গ্ৰাম তাৰ প্ৰভাৱ ও প্ৰতিপত্তিৰ মূল কথা এই ।

চায়ী পৰিবাৱেৱ এই নয়নলোভন তৰুণীটিৰ উপৰ পড়ে বুড়ো সুন্দোৱেৱ লালসাভাৱা দৃষ্টি । অন্তৰেৱ বাসনা, তাকে গাঁটিছড়া বৈধে ঘৰে তুলবে ।

বিপদ আসে আৱও একদিক থেকে ।

কন্দপৰেৱ দাঙিশো যথন দুটি তৰুণ-তৰুণী পৰম্পৱেৱ প্ৰতি গভীৰভাৱে আকৃষ্ট তথন দেখা যায়, দুৱ গাঁয়েৱ এক ধৰণীৰ বকাটে ছেলে, মেয়েটিকে পাৱাৱ জন্মে উন্মত্ত প্ৰায় !

একদিকে বৃক্ষ সুন্দোৱেৱ লোলুপ দৃষ্টি, অপৱদিকে দুৰ্চিৰিত এক ধৰণী-তনয়েৱ নাৰী-শিকাৱেৱ শৱ-সন্দৰ্ভ !

এই দুই অগ্ৰিকুণ্ডেৱ জলস্ত গ্ৰামসুখে অসহায় ঐ গ্ৰামবাল !

তৰুণীৰ ইজ্জত ও অভিলাষ, দুইই রক্ষা পায় ঐ মাত্ৰপ্ৰতিম বৃক্ষাৰ চেষ্টায় । প্ৰণয়াবৰ্দ্ধ দুটি দুনয় মিলিত হয় অটুট বৰ্কনে, অপৱ পক্ষেৱ সব মৎস্যৰ বার্থ কৰে দিয়ে.....

